

Alppivuokko

Trillingsippa
Anemone trifolia

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Alppivuokko on 15–30 cm korkea, monivuotinen kasvi, joka muistuttaa yleistä valkovuokkoa (*A. nemorosa*). Sen kolmeksi lehdykäksi jakautuneiden lehtien reunat ovat ehyet ja sahalaitaiset, toisin kuin valkovuokolla, jonka lehdykät ovat liuskaiset. Lehdet muistuttavat jonkin verran vuohenputken (*Aegopodium podagraria*) lehtiä. Alppivuokon kukat ovat valkoiset, violetin sävyiset tai vaaleanpunaiset ja heteiden ponnet ovat valkoiset. Kasvi kukkii kesäkuussa, keväällä kukkivaa valkovuokkoa selvästi myöhemmin. Valkovuokon tapaan alppivuokko leviää tehokkaasti kasvullisesti muodostaen harvahkoja kasvustoja. Alppivuokko risteytyy valkovuokon kanssa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Alppivuokko kasvaa lehtomaisissa harjumetsissä ja harju-kuoppien kuusivaltaisilla, lehtomaisilla kankailla. Alppivuokkoa tavataan ainoastaan hyvin suppealla alueella Etelä-Hämeessä.

Nykytila ja uhkatekijät

Alppivuokkoa uhkaavat metsänhakkuiden aiheuttamat pienilmaston muutokset, jotka vaikuttavat kasvillisuuteen ja kilpailutilanteeseen. Jos kasvupaikan puustoa harvennetaan voimakkaasti, pienikokoinen alppivuokko väistyy nopeasti kasvullisesti leviävien ja paahteisuutta kestävien lajien kuten vadelman ja hietakastikan tieltä. Alppivuokkoa uhkaavat myös rakentaminen ja soranotto. Joillakin lehtomaisilla kasvupaikoilla kasvia uhkaa kuusettuminen.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan alppivuokon kasvupaikalla ei saa tehdä voimakkaita harvennushakkuita tai maanmuokkausta. Joillakin kuusettuneilla kasvupaikoilla voidaan poistaa varovaisesti yksittäisiä kuusia. Hakkuutähteet kuljetetaan pois alueelta.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Iivonen, R. 1993. Uhanalainen alppivuokko (*Anemone trifolia*) Suomessa. Pro gradu –tutkielma. Kasvitieteen laitos, Helsingin yliopisto. 63 s + 7 liites.
- Ryttäri, T. 1997. Alppivuokko – trillingsippa. Teoksessa: Ryttäri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 60.
- Ryttäri, T. 2012. Alppivuokko – *Anemone trifolia*. Teoksessa: Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. (toim.). Suomen uhanalaiset kasvit. S. 41–42. Tammi, Helsinki.

Kuva: Leena Eerola